

noget lignende er fremkommet i 1873 fra afdøde Professor Colbing, og det ærede 4de Medlem for 8de Kreds (Nesjen), som nu talte, har jo ogsaa i 1888—89 fremsat Forslag nogenlunde i samme Retning. Men de, der erindre disse Forslag, ville tillige erindre, at de netop lede af det, som den ærede Indenrigsminister betegnede som en Fejl, at de beholdt de gamle Benævnelser og derved let kunde lede til Konfusion, ved Siden af, at de stillede de danske Benævnelser frem som de principale, saaledes at de fremmede Benævnelser kun blive rent sekundære. I disse to Henseender er der altsaa en væsentlig Forstel med Hensyn til det Forslag, som jeg her har tilladt mig at stille. Jeg har kun i ganske ringe Grad beholdt de gamle Benævnelser og kun beholdt dem paa Punkter, hvor der er fuld Overensstemmelse med Hensyn til Maal og Vægt mellem de Benævnelser, vi nu have, og de metriste Benævnelser, og jeg har ikke villet stille de danske Benævnelser frem som de principale, men har givet dem en besteden Plads ved Siden af de franske. Som Spørgsmaalet altsaa nu foreligger, tør jeg sige, at det høje Ting ikke har haft Lejlighed til at udtale sig derom, og jeg beder derfor det høje Ting at ville tage Spørgsmaalet under velvillig Overvejelse. Det er naturligvis ikke min Tanke eller Tro, at jeg skulde have været i Stand til ved de Navne, jeg her har draget frem, paa ethvert Punkt at træffe det rette. Jeg udtalte ved første Behandling, at det vilde have været meget ønskeligt, om den ærede Minister havde konsulteret særlig sprogkundige Folk, for at man kunde faa et System, som havde en Slags videnskabelig Autoritet for sig. Det er jo ikke for sent at gøre det endnu, og jeg beder derfor, at det, som jeg her har gjort, blot bliver betragtet som et Forsøg paa at vise, at det er muligt at faa et virkelig gennemført System af danske Benævnelser, saa kan man jo med Hensyn til Enkelthederne finde dem mere eller mindre betegnende og træffende, fremsætte Forslag og danne om paa dem, som man vil. Jeg skal med stor Beredvillighed være med til at modtage de Rettelser og Forbedringer, der muligvis kunne fremkomme.

Jeg tror, at man ved denne Sags Behandling forveksler to Ting. Paa den ene Side staar Nødvendigheden eller Nødsnødvendigheden af at have, om jeg saa maa sige, europæisk Ensartethed med Hensyn til Maal og Vægt, og et i og for sig forholdsvis simpelt System, Nødsnødvendigheden af derigennem at have samme Maal- og Vægtforhold, som man har i den største Del af det europæiske Kontinent, og navnlig i de os om-

givende Lande, Tydskland, Sverige og Norge. At dette er et meget væsentlig Moment, erfender jeg tilfulde, og jeg tror ogsaa til Trods for de Betænkkeligheder, som den sidste ærede Taler fremsatte, at vi bør gaa med dertil. Men der er ogsaa en anden Side af Sagen, nemlig om vi skulle have de samme Benævnelser. Det ene følger aldeles ikke af det andet. Hovedsagen er, at vi faa de samme Maal- og Vægtbestemmelser. Men at vi netop skulde vedtage det Kauderwælsch af Navne, dette mixtum compositum af Fransk, Latin og Græsk, som ikke ere Ord, der ere dannede naturligt i noget som helst Sprog, men et kunstigt System, der er dannet under den franske Revolution eller paa Napoleons Tid, det er noget andet, end at man skal have indført i Realiteten de samme Bestemmelser med Hensyn til Mønt, Maal og Vægt. Til Illustration af den store Forstel, der er imellem, om man i Realiteten har det samme, og om man har den samme Terminologi, skal jeg henvise til det almindelige bekendte Forhold, at man jo netop har samme reale Bestemmelser, men en meget forskellig Terminologi i Møntsystemet i de forskellige latinske Lande. Man siger, at det er Franken, at det er den franske Franc, der er Grundlaget, og det er rigtigt. De Herrer vilde vide, at den Mønt, som i Frankrig kaldes Franc, er Grundlaget i Belgien, Grækenland, Italien, Rumænien, Finland, Svejts, Serbien, Spanien og til dels i de sydamerikanske Lande, man har der Femfranken, men det bliver jo for saavidt det samme. Man har altsaa indført samme System med Hensyn til Mønt i alle disse Lande. Men har man taget de samme Benævnelser? Nej, paa ingen Maade. Det, der hedder Franc i Frankrig, kaldes i Grækenland Drachme, i Italien Lira, i Rumænien Lei — jeg veed ikke, om jeg udtaler det rigtigt — i Finland Mark, i Serbien Dinar, i Spanien Peseta, altsaa ligesaa mange Lande, omtrent ligesaa mange Benævnelser, de ligne ikke hinanden i mindste Maade. Og vil man tage Underafdelingerne, er der heller ingen Overensstemmelse: I Frankrig siger man Centime, i Grækenland Septa, i Rumænien Bani eller Para, i Finland Pennic, i Svejts Rappen, i Serbien Para, i Spanien og Italien ere Benævnelserne omdannede i hvert Tilfælde efter Landenes Tungemaal. Altsaa her har man et ensartet System, man har taget den Fordel, som man opnaar ved at have samme Møntfod og Møntsystem, men man har beholdt de nationale Navne og ikke fundet nogen Nødvendighed for at acceptere de franske Navne. — Gaa vi herfra over til det